

LA CARTA DEL APOSTOL SAN PABLO A LOS FILIPENSES

---

1 ¹Wejr Pabluqui Timoteo jilžtan ančhucaquín tii cartal cjijržcučha. Wejrnacqui Jesucristuž manta payiňtcha. Jaziqui ančhuc Filipos wajtchiz criichinacžquin cjijržcučha. Jesucristužquin kuz tjaachiž cjen, ančhucqui Yooz partir zoňinacačha. Ančhucaquin tsaanžcučha icliz irpiňinacžquinami, nižaza icliz jilirinacžquinami. ²Učhum Yooz Ejp, nižaza učhum Jesucristo Jiliri ančhucaquiz yanapt'ila. Nižaza ančhucaquiz walikaj kamkatla.

PABLÚŽ MAYIZITA

³Čjhulorat ančhucaquin cjuñznučhaja, ančhucaž cjen Yoozquin sparaquiž cjican chiyucha. ⁴Nižaza čjhulorat ančhucaltajapa mayizučhaja, cuntintul mayizučha. ⁵Učhumqui chicapacha langzinčhumčha, zoňinaca Yoozquin kuzziz cjiskatzjapa. Ančhucaž criichi tjuňquitztanpacha nižaza anzama Yooztajapa wejttan chica langzinčhucčha. ⁶Ančhucaž criichi tjuňquiz Yoozqui ančhucaquiz zuma kamañchiz cjiskatz kalltichičha. Nižaza Yooz Ejpqui ančhuca zuma kamaña Jesucristuž kamaña irata juc'anti juc'ant cjiskataquicħa, Jesucristuž tjonz tjuňnicama. Jalla nužupančha cjiwčha. ⁷Nii ančhuca puntuquiztan

pinsitanacaqui zuma lijitumačha. Wejrqui persun kuzquiztan ančhucajapa anchal cjuňučha. Yoozqui tjapa ančhucaquizimi wejtquizimi yanapchičha, carsilquiz želanami, nižaza jilirinacž yujcquiz želanami. Jilirinacž yujcquiz liwriiňi Yooz tawk favora chiicanpan tjurt'ichinčhumčha. Nižaza "Nii liwriiňi takuqui werar takupančha" cjican ticlarchinchumčha. Jalla nuž chiyan Yoozqui učhum yanapchičha. ⁸Jaziqui wejrqui persun kuzquiz ančhucajapa anchal cjuňučha, jaknuž Jesucristuqui ančhucajapa zuma cjuňčhaja, jalla nuž. Yoozqui nuž zizza. ⁹Jalla nižtiquiztan ančhucaltajapa Yoozquin mayizučha, ančhucqui tsjan tsjan zuma munazifí kuzziz cjisjapa. Nižaza jalla nuž zuma munazan, zakaz mayizučha, ančhucqui Yooz puntu tsjan zizní cjisjapa, nižaza Yooz puntu tsjan zuma intintazní kuzziz cjisjapa. ¹⁰Jalla nuž ančhucqui zuma zizní nižaza intintazní kuzziz cjequiž niiqui, zuma kamañanacakaz illznaquicħa. Nuž illznaquíž niiqui, Jesucristuž tjonz tjuňquizi qui ančhucqui ana ujchiz zumapan cjequičha. Anaž jecmi ančhuca quintra tsjii ujmi tjojtnasačha. ¹¹Nižaza ančhucqui Jesucristuž cjen zuma kamañanacakaz tjeeznaquicħa.

Jesucristuž tjonz tjuñquiziqui. Jalla nižtiquiztan ančhucaž cjen Yoozqui zuma honorchiz cjequic̄ha. Nižaza "Yooz ancha zumačha" cjican Yooz honora chiitaž cjequic̄ha.

KAMAÑAQUI CRISTUŽ CJENPANČHA

¹² Jilanaca, cullaquinaca, ančhucaquin wejt puntuquiztan ziskatz pecučha. Wejtquiz anawali watchinacāc cjen tsjan ūñinacaqui liwriiñi Yooz taku nonzičha. ¹³ Anziqui pajk jilirž kjuyquiz preso želučha. Jalla nuž želan tjapa wejr cuitiñi zultatunacaqui liwriiñi Yooz taku nonzičha. Parti ūñinacaqui nonzizakazza. Tjapa ninacaqui zizza, wejrqui Jesucristuž liwriiñi puntu paljaychiž cjen, preso želučha. ¹⁴ Nižaza weriž preso žejltiquiztan, jila parti criichinacaqui Yooz taku paljayzjapa zumpacha p'ekinchaychičha. Nižaza tjud kuzziz cjissičha Yooz taku paljayzjapa, ana ekscan.

¹⁵ Yekjapanacaqui wejttajapa iñiziñi kuztan Cristuž puntu paljayčha. Ninacaqui wejtquiztan juc'ant honorchiz cjis pecčha. Partizti zuma kuztan Cristuž puntu paljayčha. ¹⁶⁻¹⁷ Ninacaqui zuma munaziñi kuzquitztan Yooz taku paljayčha. Ninacaqui zizza, wejrqui tekz carsilquiz želučha, liwriiñi tawk favora tjurt'ichiž cjen. Yekjapanacaqui ana zuma kuzquitztan persun honora tanzjapa Cristuž puntu paljayčha. Ninacaqui pinsičha, ninac̄ quintu nonžcu wejrqui juc'ant llaquisichucačha, jalla nii. ¹⁸ Jalla nuž cjen, wejrqui ćkjažt cjeesa? Jalla tuž cjiwčha: zuma kuztan cjenami, ana zuma kuztan cjenami Crustuž puntuqui paljaytačha. Jaknužt paljayta cjenami, wejttaquí walipankaz

cjesačha. Jalla nuž cjen aqui wejrqui chipznučha.

¹⁹ Nižaza juc'anti chipznačha. Ančhucaž wejttajapa mayiziz cjen, nižaza Jesucristuž Espírituž yanap cjen, tjapa tii watchinac̄quitztan wejrqui walipankal cjeečha. Wejrqui tii carsilquiztan ulnačhani. ²⁰ Jalla nuž anchal pecučha, nižaza tjewznučha. Ultimquiziqui wejrqui ana azkattal cjeečha. Pero Cristuž puntul kjana declaračha, zuma tjurt'ichi kuztan. Jaziqui weriž cjen Cristuqui tsjan tsjan honorchiz cjequic̄ha, weriž žetanami, weriž ticznanami. Tuquimi anzimi weriž cjen Cristuqui honorchizpančha. ²¹ Tuž cjiwčha. Cristužtajapapankaz žetučha. Wejr ticznaž niiqui, wejttajapa tsjan cusaž cjequic̄ha, arajpachquin Cristužtan chica žejlcan. ²² Tii curpuchiz tira žetaž niiqui, Cristužtajapapankal langznasačha. Jalla nižtiquiztan, žejetzmi ticzmi jakziltat illz waquzas? Anal atasačha. ²³ Tii pizc partiqui ch'amačha illzjapa. Tsjii kuzqui ticz pecučha, Cristužtan chica žejlzjapa. Jalla niiqui wejttajapa juc'ant waliž cjesačha. ²⁴ Pero ančhucaltajapa wejt tira žejtz waquizičha. ²⁵ Jalla nuž wejr ančhucaquiztan kuzquiz zint'ican, wejrqui zizučha: tiral žetučha. Ančhucatan tiral kamučha, ančhucqui Jesucristužquiz juc'ant kuzziz cjisjapa, nižaza juc'ant cuntintu cjisjapa. ²⁶ Nižaza wiruñaqui ančhucaquin wilta tjonznačha. Jalla nuž weriž tjonz cjen, nižaza Jesucristuž cjen, ančhucqui cuntintuž cjequic̄ha.

²⁷ Jilanaca, cullaquinaca, jalla tužučha chekanaqui. Ančhuca cristian kamzqui Cristužquiz honorchiz cjis katz waquizičha, Cristuž tjaajinta jaru kama. Jalla nuž kamaquíž niiqui, ančhuca puntuquiztan zuma quintu

okaquičha. Nekztanaqui wejrqui ančhucaquin cherzñi tjonznaž niiqui, už ana cherzñi tjoni ataž niiqui, wejrqui ančhuca puntuquitztan zuma quintu nonznačhani. Ančhucqui tsjii kuzziz tjurt'ichi želačhani. Nižaza tјapa ančhucqui tsjii kuzziz Yooz tawk favora langzcan želačhani.²⁸ Nižaza ančhucqui quintra žoňinacžquiztan anaž jaknužumi tsuctsucačhani. Anaž ninacž taku kjayačhani. Jalla nuž quintu nonžcuqui, cuntintul cjeečha. Nižaza ančhucaž nuž kaman, kjanapacha tjeežtaž cjequičha, ančhuca quintra žoňinaca infiernuquin Yooziž castictaž cjequičha. Nižaza kjanapacha zakaz tjeežtaž cjequičha, ančhucqui ultimu liwriiču arajpachquin zuma kamaňchiz cjequičha. Nii zuma kamaña Yooziž tjaata cjequičha.²⁹ Yoozqui ančhuc illzičha, Jesucristužquin kuz tjaazjapami, nižaza Jesucristuž laycu sufrisjapami.³⁰ Wejr irata ančhucqui sufrichinčhucčha žoňinacaž quintra paan. Tuqui jaknužt wejrqui sufritučhaja, jalla nuž cherchinčhucčha. Anzimi zakaz wejt sufrita quintu nonzinčhucčha. Anchuc zakaz nižta sufraquičha.

CRISTUŽ TII MUNTUQUIZ KAMTA PUNTA

2 ¹Ančhucqui Jesucristužquin kuzziz cjen p'ekinchaytaž cjee. Nižaza Jesucristo ančhucaquiz okzniž cjen, ančhucqui kuzta cjee. Nižaza Espíritu Santuqui ančhuca kuzquiz luzzičha. Nižaza ančhucqui okzni kuzzizza.² Jalla nižtiquiztan ančhucqui tsjii kuzziz cjee, porapat zuma munazican, nižaza zuma kamcan. Jalla nuž ančhucqui kamaquž niiqui, nekztan wejrqui juc'ant cuntintul cjeečha.³ Anaž persun kuzcamakaz

čhjulumi paa. Nižaza anaž čhjulumi mit kuztan paa. Antiz humilde kuzziz cjee. Parti criichinacaqui wejtquitztan juc'ant honorchiz waquizičha, jalla nuž cjican pinziz waquizičha.

⁴Persunaltajapa wali cjisjapa, ančhucqui kuz tjayiňchucčha. Nižaza parti criichinacžtajapa wali cjisjapa zakaz kuz tjaas.

⁵Jaknužt Jesucristuqui zuma kuzziz žejlčhaja, jalla nižta irata zuma kuzziz cjee. Jesucristuqui zuma kuzziz žejlcan, ana paachičha persunaltajapakaz wali cjisjapa. ⁶Jesucristuqui Yooz cjicanaqui, arajpachquin žejlni kamaňchizpan želatčha. Nii arajpach kamaňchiz cjenami ana nii arajpach kamaña jaknužumi tira tanzitačha.⁷ Nii arajpach kamaña ecchičha. Nekztan tii muntuquiz žejlni kamaňchiz cjissičha, žoňinaca sirwizjapa. Nižaza žoňi irata nassičha.⁸ Žoňž curpuchiz cjican, humilde kuzziz želatčha. Yooz manta paacan, Yooz Ejpž kuzcamapan kamatčha. Cruzquiz ch'awcta ticz cjenami, Yooz Ejpž kuzcamakaz kamatčha. Yooz kuzcama kamzquitztan anapan jiwjatchičha.⁹ Jalla nižtiquiztan Yooz Ejpqui Jesucristužquiz juc'ant zuma honora tjaachičha. Jesucristužquiz tsjan chawc jiliri utchičha, tjappachquitztanami.¹⁰ Jalla nižtiquiztan tjappachaž nižtiquiz quillzcan rispitaquičha. Arapachquin žejlñimi, tii muntuquiz žejlñimi, yok kos žejlñimi, tjappacha Jesucristužquiz rispitaquičha.

¹¹Tjappacha tclarauquičha, tuž cjican:
—Jesucristuqui, werarapan Jilirimčha amqui. Jalla nuž cjican, Yooz Ejpžquiz zakaz honora tjaata cjequičha.

CRIICHI ŽOŇINACAQUI YOOZ ZUMA KAMAŇCHIZZA

¹²Weriž pecta jilanaca, cullaquinaca. Weriž ančhucatan želan, ančhucqui

weriž chiita taku cassinčhucpančha. Nižaza jaziqui juc'antiž wejt taku casa, ančhucatan ana želanami.

Arajpachquin kamzjapa nižaza ultimu liwriita cjisjapa, ancha kuz tja. Nižaza humilde kuzziz cjee Yoozquin ekscan.
¹³Cjuñzna. Yoozqui ančhuca kuzquiz žejlčha. Jalla nuž žejlcan, niipachaž niňz kuzcama zuma paaz ančhucaquiz peckatčha. Nižaza Yoozpacha nii zuma paaznaca cumplisjapa yanapčha.

¹⁴Čhjulu paacanami, ana Yooz quintra chucha, nižaza ana payznaka. Pero tjapa zuma kuztan kama. ¹⁵Jalla nuž zuma kuztan kamtiquiztan, anaž jecmi ančhuca quintra uj tjojtnasačha. Ana wal ujchiz zoňinacžtan kamcanami, anapan ujchiz cjesačha, zuma kuztan kamcan. Nekztan ančhucqui kjanapacha tjeeža, Yooz maatinacčhucčha. Zuma kamcan ančhucqui ana wal zoňinacžquiz Yooz zuma kamaňa pajkatčha, zuma kjanažtakaz. ¹⁶Nižaza ančhucqui Yooz tan wiňay kamz puntu paljaycan Yooz zuma kamaňa pajkatčha. Jalla nuž ančhucaž zuma kamtiquiztan wejrqui Jesucristuž tjonz tjuňquiz ancha cuntintul cjeečha. Ančhuca zuma kamaňchiz kamtiquiztan weriž apóstol puestuquiz Cristužtajapa langžtaqui anačha ina. ¹⁷Ančhucqui Yoozquin tsjii wilana ofrendažtakaz ančhuca zuma kamaňa tjačha. Ančhuca ofrenda zuma cumplisjapa, ticznasačha wejrqui. Jalla nuž ticzcanami wejrqui cuntintul cjeečha. Ančhucaž cjen Yooz sirwican cuntintučha. ¹⁸Nižaza ančhucqui weriž cjen cuntintu zakaz ejis waquizičha. Jaziqui wejttan chica cuntintuž cjee.

¹⁹Jesucristo Jiliriž munan, wejrqui ančhucaquin Timoteo jila cuchanžquiz pecučha. Nekztan Timoteož quejpžquiztan, ančhuca puntu wejtquiz maznaquičha. Nekztan wejrqui persun

kuzquiz zuma cuntintul cjeečha. ²⁰Anaž iya jecmi wejr irata pinsiňi žejlčha, Timoteokazza. Jalla niičha ančhucalta wali cjisjapa kuz tjaanipankaz. ²¹Parti jilanacaqui persunaltajapa wali cjisjapa kuz tjačha. Jesucristuž kuzcama ana zuma ojklayčha. ²²Ančhucqui Timoteo jilž puntu zizza. Niiqui zuma kuz tjeezičha. Wejttan chica liwriiňi Yooz taku paljaycan wejr zuma yanapchičha, jaknužt tsjii majch persun ejp yanapčhaja, jalla nižta irata. ²³Čhjulut wejtquiz carsilquiz watačhaja, jalla nii zizcu, wejrqui Timoteo jila cuchanžquiz pecučha ančhucaquin.
²⁴Nižaza Jesucristo Jiliriž munan, wejrpacha upaquiztan ančhuc cherzni tjonz pecučha.

²⁵Tirapan carsilquiz želaž niiqui, Epafroditu jila cuchanžcačha. Jalla nuž cuchanžquiz tantiichinčha. Epafroditu jilaquí wejt herman jilačha, nižaza Jesucristužtajapa langzni mazičha, nižaza wejttan chica tjurt'iňi mazičha. Ančhucqui Epafroditu jila wejtquin cuchanžquichinčhucčha, wejtquiz yanapzjapa. Wejttan žejlcan, wejr zuma atintichičha. ²⁶Nii jilaž tjapa ančhucaquiz ancha cjuňtiquiztan wejrqui tantiichinčha, ančhucaquin nii cuchanzjapa. Ančhucqui Epafroditu jila laaquita quintu nonzinčhucčha. Epafroditu jilaquí jalla niiž quintu ančhucaquin irantitiquiztan kuz turwaysi cjissičha, ančhuc cjuňzcu. ²⁷Ultim werara laatačha, nižaza ticzmayatačha. Pero Yoozqui niižquiz ancha okču čhetinchičha. Yoozqui wejtquizimi okzizakazza. Ana čhetintaž ejitasaz niiqui, wejttaqui juc'ant llaquiz ejitasačha. ²⁸Jalla nižtiquiztan wejrqui tii jila juc'ant cuchanžquiz pecučha, ančhucqui tii jila cheržcu cuntintu cjequičha, nižaza wejrzakaz ančhucaž cuntintu cjen, upa

llaquisaäha. ²⁹Nii jila zuma cuntintu kuztan risiwaquiäha, zuma Jesucristo Jiliriäquin criichi zoñiäha niiqui. Jalla niäta jilanacäquiz rispitspanäha. ³⁰Tii Epafrodit o jilaqui ticzmaya pantaäha, Cristuätajapa sirwican. Jos ticiäha, anächuca cuntiquiztan wejtquïz tii carsilquin atintican. Jalla niätiquiztan niïäquiz zuma risiwaquiäha.

PABLUQUI JESUCRISTUÄQUIN KUZZIZPANÄCHA

3 ¹Jilanaca, cullaquinaca, tsjiilla cjesaäha. Cristuä mantuquiz žejlcan cuntintuäcje. Tuqui anächucaquin cartal cjirchinäha, tsjii kjaäz puntunacquiztan. Jalla nii puntunacquiztan wital cjirrz pecuäha. Wejtta ana molistiäha nii wilta cjirrzqui. Anächucaltajapa qui ancha walipanäha jalla nii puntunaca wilta cjirrzqui. ²Anächucqui ana wal žoñinacäquiztan cwitaza. Ana wal pacuätzakazza ninacaqui. Ana wali paañinacaäha ninacaqui. Chimpuchiz cjisjapa žoñinacäz curpu pootñiäha. ³Uçhumqui lijitum Yooz partir žoñinacaäha, niäza uçhum kuznacquiz Yooziä chimputanäha. Yooz Espíritu Santuä uçhum kuznacquiz luzziä cjen, Yooz rispitiñchumäha. Niäza Jescristuäquin kuz tjaachiä cjen uçhumqui cuntintuçhumäha. Uçhumqui anaäha žoñiä pinsita custurumpiquiz kuz tjaachinçhumqui, Yooz partira cjisjapa qui. ⁴Ima Jesucristuäquiz kuz tjaacan, wejtta qui razunanaca želatäha, "Yooz partiquiz želuäha" cjisjapa qui. Jakziltat persun razunanacquiztan pinsiähaja, "Wejrqui Yooz partiquiz želuäha" cjicana qui, jalla niäta chiiäni žoñiquiztan wejtta qui juc'anti razunanaca žejlchä, "Yooz partiquiz želuäha" cjisjapa qui. ⁵Jalla tužuäha wejt razunanaca qui: maaž

majtiquiztan quinsakal tjuñquiztan persun curpuquiz chimputapantaäha. Wejrqui Israel wajtchiz žoñtäha. Benjamin famillquitztantäha. Hebreo tawkchiz žoñtäha majtiquiztanpacha. Niäza wejt maa ejpmi hebreo chiiñizakazza. Judío lii puntuquiztan fariseo partir tjaajinta jaru kamiñpantaäha. ⁶Ancha tjapa kuztan judionacä lii jaru kamz pecquiñtaäha. Jalla niätiquiztan Jescristuäquin criichi žoñinaca sufriskatiñtaäha. Judionacä lii jaru kamz puntuquiztan wejrqui zuma cumpliñtaäha. Anaä jecmi wejt puntuquiztana qui "Amqui anam judionacä lii jaru kamäha" cjican chii atchiäha. Wejt kamzqui lijitura lii jarupantaäha. ⁷Tuquiqui tjapa nii puntunaca qui wejtquiztan ancha walñitaäha. Anzi qui tjapa nii puntunaca qui wejtquiztan ana zinta waläha, Jescristuä tjapa walchiä cjen. ⁸Jescristo wejt Jiliri tsjan zuma pajzpanqui, jalla niikaz wejtquizi qui waläha, tjappachquiztan juc'anti. Jalla niätiquiztan tjapa žoñiä pectanaca wejtquiztan ana zumanacažtakal nayuäha. Wejtquiztan anaä iya čhjulumi waläha. Jescristuä partiquiz cjisjapa wejrqui tjapa žoñiä pectanaca ana kuz tjaä-uäha. Ninaca ecchinäha. Jaziqui ana criñi žoñiä pectanaca cjujchinacažtakal nayuäha Cristuä partiquiz žejlczjapa, ⁹niäza Cristuätan tsjii kuzziz cjisjapa. Jescristupankaz wejtquiztanac waläha wejr Yooz yujcquiz ana ujchiz cjisjapa. Wejt persun pinsita jaru kamtasaž niiqui, niäza judionacä lii jaru kamtasaž niiqui, Yooz yujcquiz tirapan ujchiz cjtasaäha. Pero Yooz yujcquiz ana ujchiz cjisjapa, Jescristuäquin ultimpacha kuzziztäha wejrqui. Jescristuäquin kuzziz cjen, Yooz qui wejtquiz nayäha, ana ujchiz niäza

zuma, jalla nii. ¹⁰Wejrqui pecučha tužu, Cristo tsjan zuma pajz, jalla niičha. Nižaza Jesucristuqui jacatatacán, anche azíj tjeesičha. Jalla nižta azziz cjis pecučha. Nižaza jaknuž Jesucristuqui sufritčaha, jalla nuž sufris zakal pecučha, niž partiquiz cjissiž cjen. Nižaza jaknuž Jesucristuqui ticztčaha, jalla nižtazakaz ticzižtakal žejlzjapa, pecučha, ana uj paacan žejlzjapa.

¹¹Jalla nuž Cristužtajapakaz kamcan, wejrqui ticču tjewznučha, jacatatzjapa, jalla nii.

YOOZ IRATA ZUMA KAMAÑCHIZ CJIS PECČHA PABLQUI

¹²Tuž cjiwčha. Wejrqui tii muntuquiz žejlcan, Cristužtajapa awisaqui ana zuma kamučha. Imazičha Yooz irata zuma kamañchiz žejlzquinäqui. Jalla nuž cjenami, wejrqui tirapan kuz tjaa-učha, nižaza tjurt'učha, Yooz irata zuma kamañchiz cjisjapa. Jalla nižta wejr cjisjapaqui Jesucristuqui wejr liwriichičha. Nižaza wejr liwriichičha niiž mantuquiz cjisjapa.

¹³Jilanaca, cullaquinaca, wejrqui tuž cjiwčha, wejrqui imazičha Yooz irata zuma kamanchizqui cjicanaqui. Pero tuž cjiwčha, wejt tuquita ana zuma kamaña ecučha. Nižaza anche tjapa kuztan tjurt'učha, juc'ant zuma kamañchiz cjisjapa. ¹⁴Tira tjurt'učha, Yooz irata zuma kamañchiz cjisjapa, nižaza Yoozquitzan tsjii zuma premio ganzjapa. Jesucristuž partiquiz žejlčiž cjen Yoozqui wejr arajpachquin kjawznaquičha. Nekztan juc'ant zuma kamañaž tjaaquičha.

¹⁵Tjapa ančhuc Yoozquin kuz tjurt'ichinaca wejr irata cjee. Ančhucaž pinsitaqui tsjii puntu ana wejr iratažlaj niiqui, Yoozqui ančhucaquiz nii puntu zizkataquičha lijituma pinzizjapa.

¹⁶Tii zakal cjiwčha. Anzcamá jaknuž

Yoozqui učhumnacaquiz niiž kamañ puntuquiztan zizkatčaha, jalla nii zizkatta kamañ jaru kamstančha.

¹⁷Jilanaca, cullaquinaca, weriž kamta irataž kama. Nižaza jakzilta criichinacat weriž kamta irata kamčaha, jalla ninacžquin yatekaza, juc'ant zuma kamañchiz cjisjapa.

¹⁸Wejrqui kjaž wilta ančhucaquiz chiižinchinčha, nižaza anche kuzquiz zint'ican kaacan, wilta chiižinučha, jalla tuž cjian. Wacchi žoñinacaqui Cristuž quintra žejlčha. Cristuž cruzquiz ticziž cjenami, jalla nii liwriiňi ana juyzu paačha.

¹⁹Ultimquizi qui nii ana Cristužquiz juyzu paaňi žoñinacaqui Yoozijž castictaž cjequic̄ha. Ninacaž persun kuzquiztan pectanaca rispitčha, tsjii yooztakaz. Azzucanaca paacan, mit kuzzikazza. Nižaza tii muntu yokquiz žejlñi cusasanacžquizkaz pinsičha. ²⁰Učhumzti arajpach wajtchiz žoñinacchumčha. Učhumqui arajpachquiztan učhum Liwriiňi, Jesucristo Jiliri, tjewža. ²¹Jesucristuqui wilta tjonžcu učhum ana wal curpunaca tsjemataž tuckataquičha, niiž irata zuma curpuchiz cjisjapa. Niiž persun aztan učhumnaca curpu jalla nižta tsjemata tuckataquičha. Nižaza niiž persun aztan čhultakimi niiž mantuquiz cjiskataquičha.

YOOZQUIN KUZZIZ CJEN CUNTINTUPANŽ CJEE

4 ¹Weriž pecta jilanaca, cullaquinaca, ančhucaquin anche tjonz pecučha. Ančhucaž cjen, cuntintuž wejrqui, nižaza ančhucaž cjen honorchiz cjeečha. Pecta jilanaca, cullaquinaca, Jesucristo Jiliržquin tjurt'ichi kuzziz cjee.

²Evodia cullaca, nižaza Síntique cullaca, ančhucqui Jesucristo

Jiliržquin criichiž cjen tsjii kuzziz cjee.³ Wejt lilitum Cristužquiz sirwiňi mazi, amquiz rocučha, tii pucultan cullaquinacázquiz yanapt'alla, porapat zuma munaziňi kuzziz kamzjapa. Nii pucultan cullaquinacaqui wejttan chica liwriiňi taku paljaycan langzičha. Nižaza nii cullaquinacaqui Clementižtan, nižaza parti wettan chica paljayni mazinacztan langzičha. Tjapa ninacáz tjuunacaqui listitačha arajpach žejetz liwruquiz.

⁴ Jesucristo Jiliriž cjen cuntintupanž cjee čhjulorami. Wilta cjiwčha: cuntintuž cjee. ⁵ Tjapa žoñinacaqui ančhuc zuma kuzziz pajla. Jesucristo Jiliriqui wajillaž tjonaquičha.

⁶ Ana čhjulquitztanami llaquita kuzziz cjee. Antiz čhjulu watanami Yoozquizkaz mayiza. Yoozquitztan čhjulumi maya, nižaza sparaquiž cjee. ⁷ Jalla nuž kaman, Yoozqui ančhuca kuzquiz cuntintuž cjiskataquičha. Jaknužt Yoozqui žoñinacáz kuzquiz cuntintu cjiskatčhaja, jalla nii cuntintu cjiskattakui ana intintazasačha, žoñiž pinsitiquiziqui. Jesucristužtan tsjii kuzziz cjen ančhuca kuznacaqui cuntintu cjequičha, Yooz cwititiquitzanaqui.

ZUMA PINZIZNACAPANŽ WAQUIZIČHA

⁸ Jilanaca, cullaquinaca, tii zakal cjiwčha. Jalla tižta ultim zuma pinziznaca waquizičha: weraranaca, nižaza rispitsnaca, nižaza Yooz kuzcama kamznaca, nižaza ana uj paaznaca, nižaza tjapa zumapan kamz pecznaca, nižaza zuma quintuchiz cjisnaca. Jalla nižta zumanaca pinza, nižaza tjapa zuma walinaca pinza.

⁹ Weriž tjaajinta jarumi, nižaza weriž chiita jarumi, jalla nii jarupan kama. Nižaza jaknužt weriž kamta

puntuquitztan nonžinčucčhalaj niiqui, nižaza cherchinčucčhalaj niiqui, jalla nižta iratapan kama. Jalla nuž zuma kamtiquitztan Yoozqui ančhucatan chicapachaž cjequičha. Nekztan ančhucqui walikaz cjequičha.

PABLÜŽQUIN PAAZNACA APAYŽQUITA

¹⁰ Jaziqui ančhucqui wilta wejtquiz cjuñzinčucčha. Jalla nižtiquitztan ančha cuntintutčha wejrqui, Jesucristo Jiliriž cjen. Jazic wejrqui anal cjis pecučha, wejr tjatzikalak, cjicanaqui. Antiz ančhucqui yanapz peccanami, ana jaknužumi wejtquiz yanapi atchinčucčha. ¹¹ Wejrqui anal cjiwčha, “Ancha t'akjiri želučha”, cjicanaqui. Wejrqui aprendichinčha, cuntintupankaz žejlzjapa, čhjulu wejtquiz watanami. ¹² Želinchiz kamcanami, ana želinchiz kamcanami cuntintu želi zizzinčha. Čhjulu watanami, čhjerchiz cjicanami ana čhjerchiz cjicanami, walipankaz želi aprendichinčha. T'akjirižtakaz žejlcanami, ana t'akjiri žejlcanami walipankaz želi aprendichinčha.

¹³ Čhjulu watanami, Jesucristuqui wejtquiz azi tjaafnipančha, awantizjapa. Cristuž aztan čhjulumi paachucačha.

¹⁴ Jalla nuž cjenami, ančhucqui walipankaz paachinčucčha, wejtquiz yanapcan, weriž sufrican žejlchiž cjen.

¹⁵ Tuquiqui weriž liwriiňi taku paljayi kalltitán, nižaza Macedonia yokquitztan ulantan, ančhucqui wejtquiz ofrendanacztan yanapzquichinčucčha. Ančhuca iclizquitztankaz wejtquiz yanapchinčucčha. Wejrqui ančhucaquiz zuma Yooz taku paljaychinčucčha, nižaza ančhucqui wejtquiz cusasanaca tjaacan yanapchinčucčha. Jalla tjapa

nii zizza ančhucqui.¹⁶ Nižaza Tesalónica wajtquiz sufrian želan, ančhucqui ofrendanaca wejtquin apayžquichinčucčha, wilta wilta.¹⁷ Wejrquí ančhuca ofrendanacquiz anal kuz tjaaa-učha. Ančhuca ofrendanacakaz anal pecučha. Pero wejr pecučha, ančhuc arajpachquin juc'ant honorchiz cjisjapa, ančhucaž ofrendanaca tjaatiquiztan. Jalla niil pecučha.¹⁸ Ančhucaž yanaptiquiztan juc'anti wejtquiz žejlčha, ana iyal necesitučha. Epafroditō jilaqui ančhucaž apayžquita ofrendanaca wejtquiz intirjichičha. Jalla nižtiquiztan wejttā jilacamačha. Jalla nii apayžquita ofrendanacaquí Yoozquiz tsjii zuma ulurchiz inzinzužtakaztačha. Nižaza Yooz yujcquizi qui ančhuca ofrendanacaquí tsjii zuma wilanažtakazza. Yoozqui

nižtiquiztan cuntintučha.¹⁹ Čhjulorat ančhucqui čhjulunacquitztanami upsi cječhaja, jalla nii oraqui wejt Yoozqui ančhucaquiz juc'anti yanapt'aquičha. Jesucristuž cjen Yoozqui ančhucaquiz yanapt'aquičha, tjapa niižquiz zuma walinaca žejliquiztanjama.²⁰ Učhum Yooz Ejpžquiz wiñaya wiñaya honora tjaataj cjila. Jalla nužoj cjila.

²¹ Tsjii cjesačha. Tjapa Jesucristužquin criichi jilanacžquin tsaanžinalla. Nižaza tii wejttan chica criichi jilanacaquí ančhucaquin tsaanžquičha.²² Tjapa tekžta criichi žoñinacaquí ančhucaquiz tsaanžquičha. Juc'anti ančhucaquiz tsaanžquičha tii Roman chawc jilirž kjuychiz criichi žoñinacaquí.

²³ Učhum Jesucristo Jiliri qui ančhuca kuzquiz zumapaj yanapt'ilá. Amén.